

Gasgrid Finland Oy
Keilaranta 19 D
02150 Espoo
commercial@gasgrid.fi

Lausunto Gasgrid Finland Oy:n hinnastosta vuodelle 2021

1. Hinnoittelu yleisesti

Haminan Energia Oy:n (jäljempänä "HE") käsityksen mukaan Gasgrid Finland Oy:n (jäljempänä "GGF") ei huomioi jakeluverkkoon liittyneiden kaasulähteiden (mm. LNG ja biokaasulaitokset) toimitusvarmuutta lisäävää näkökulmaa siten, kuin voimassa oleva EU-lainsäädäntö mahdollistaisi.

HE:n näkemyksen mukaan GGF ei voi käyttää jakeluverkkoon tapahtuvan LNG-syötön osalta hinnoitteluperusteena *virtuaalista syöttöpistettä* kapasiteettivarausten osalta, koska tällöin GGF tosiasiasa ulottaa hinnoittelunsa jakeluverkkoon, mihin sillä ei ole oikeutta.

Syöttöpisteenä GGF:n hinnoittelussa tulee käyttää sitä fyysistä syöttöpistettä, missä kaasu siirtyy siirtoverkonhaltijan siirtoverkkoon (rajapiste).

2. Alennusten soveltaminen

GGF ilmoittaa hinnastossaan kohdassa 4.2.2 *Lyhyen aikavälin kapasiteetti-tuotteiden hintakertoimet tariffivuonna 2021* (kursiivi ja alleviivaus tässä):

"TAR NC:n artiklassa 9 todetaan mahdollisuus asettaa alennus tariffiin nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten syöttöpisteisiin sekä eristyneisyyden päättävien infrastruktuurin syöttöpisteisiin. Alennuksia ei esitetä sovellettavan."

HE on lausunut GGF:lle alennusten soveltamisesta jo aiemmin erillisen kulemisen yhteydessä ja vaatinut alennusten käyttöönottoa.

Vaikka Tariffiverkkosäännön 9 artiklan mukainen *alennus* on oikeuden muotoon kirjattu *"voidaan soveltaa"*, tämä ei poista GGF:n perusteluvelvoitetta tilanteessa, missä alennuksen käyttöönottoa on erikseen nimenomaisesti vaadittu.

Näiltä osin alennuksen soveltamatta jättäminen tulee hinnoitteludokumentissa perustella artiklan edellyttämällä tavalla toimitusvarmuuden näkökulmasta. Mikäli alennus vaatimuksesta huolimatta jätetään soveltamatta, tarkoittaa se HE:n näkemyksen mukaan suoraan sitä, että GGF ei katso LNG käsittelylaitoksen parantavan kaasun toimitusvarmuutta.

Koska *alennus* -oikeuden käyttäminen on *toimitusvarmuus* -sidonnainen elementti, alennuksen käyttämättä jättäminen ei voi perustua siirtoverkonhaltijan liiketaloudellisiin näkökulmiin vaan perustelu on nimenomaisesti esitettävä *toimitusvarmuus* -näkökulmasta.

Kyseinen perustelu ei ilmene sen enempää hinnastosta kuin mistään muustakaan hinnoittelua koskevasta dokumentista.

Koska kyseisen *alennus* -oikeuden käyttäminen/käyttämättä jättäminen on merkittävä hinnoitteluperuste, on kyseinen seikka perusteltava läpinäkyvästi.

3. Virtuaalinen syöttöpiste ja sen käyttö hinnoittelun perusteena

Hinnastosta ilmenee ristiriitainen lähestyminen virtuaalisen syöttöpisteen ja todellisen syöttöpisteen välillä.

Hinnastossa määritetään teknistä kapasiteettia jakeluverkon ja siirtoverkon rajapisteeseen, kun taas toisaalla hinnoittelun perustetta käsitellään virtuaalisessa syöttöpisteessä. On huomattava, että nämä syöttöpisteet eivät ole sama asia.

Hinnaston sivulla 8(32) esitetään (kursiivi ja alleviivaus tässä):

"Gasgrid Finland pystyy vastaanottamaan laatuvaatimukset täyttävän biokaasun ja nesteytetyn maakaasun suomen kaasujärjestelmään rajoituksetta. Siksi teknistä kapasiteettia ei aseteta biokaasun virtuaaliseen syöttöpisteeseen ja LNG:n syöttöpisteeseen."

Edelleen Hinnaston sivun 9(32) mukaan (kursiivi ja alleviivaus tässä):

"Liitännät siirto- ja jakeluverkkoon muodostavat nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistossa kaasutetun maakaasun syöttöpisteen, joka on kaasujärjestelmän virtuaalinen piste, jossa syötetään nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistossa kaasutettu maakaasu Suomen kaasujärjestelmään."

Ulottamalla syöttötariffin jakeluverkon *virtuaaliseen* syöttöpisteeseen GGF tosiasiallisesti hakee oikeutta laskuttaa *virtuaalisesta siirtoverkkosyötöstä*, joka ei tapahdu suoraan siirtoverkkoon vaan jakeluverkkoon.

Hinnoittelu ei syötön osalta voi perustua jakeluverkossa tosiasiallisesti sijaitsevaan GGF:n määrittämään *virtuaaliseen syöttöpisteeseen* kapasiteettiperusteisesti, koska siirtoverkonhaltija voi ylittää määrää teknistä kapasiteettia vain ja ainoastaan oman siirtoverkkonsa rajapisteissä ja sisällä, kuten teknisen kapasiteetin asettamista koskevin osin on mainittu. Jakeluverkon syötön määrittelee aina jakeluverkon sen hetkinen kulutus.

GGF:n syöttöhinnoittelu GGF:n oman siirtoverkon rajapisteessä ja LNG -syöttö toisen verkonhaltijan jakeluverkossa ei näin voi myöskään perustua siirtoverkonhaltijan itsenäisesti yksin siirtoverkossa määrittämiin kapasiteetteihin, koska verkkokapasiteetit jakeluverkon ja siirtoverkon välillä tietyissä rajapisteissä voivat poiketa toisistaan.

LNG:n siirtoverkkosyöttöä ja jakeluverkkosyöttöä ei näin voi käsitellä samalla tavalla yhdessä "virtuaalisessa pisteessä" niiden ollessa eri asia sekä tosiasiallisesti että perusteiltaan. Näin ne eivät voi olla samojen kapasiteettivarausvelvoitteiden ja hinnoittelun kohteenakaan perusteiden ollessa eriävät.

Näiltä osin GGF:n esittämä hinnoittelu ei kohtele tasapuolisesti markkinaosapuolia.

4. Muuta

Tässä kohdassa esitetään yksittäisiä havaintoja GGF:n hinnoitteluasiakirjasta.

Määritelmien mukaan (kursiivi ja alleviivaus tässä):

"Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistossa kaasutetun maakaasun syöttöpiste on kaasujärjestelmän virtuaalinen piste, jossa syötetään nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistossa kaasutettu maakaasu Suomen kaasujärjestelmään."

Virtuaalista syöttöpistettä on käsitelty jo aiemmin tässä lausunnossa, mutta määritelmä tulee GGF:n hinnastossa muuttaa siten, että *syöttöpiste on se fyysinen rajapiste, missä kaasu siirtyy GGF:n siirtoverkkoon.*

Määritelmien mukaan (kursiivi ja alleviivaus tässä):

"Siirtopalveluilla tarkoitetaan säänneltyjä palveluja, joita siirtoverkonhaltija tarjoaa syöttö-ottojärjestelmän sisällä tapahtuvaa siirtoa varten."

HE:n käsityksen mukaan GGF ei tarjoa suoraan Siirtopalveluita jakeluverkoissa, joten Siirtopalvelu määritelmällisesti toteutetaan siirtoverkossa, jolloin on loogista, että Siirtopalvelua määritelmällisesti tarjotaan *siirtoverkon* sisällä. Käyttämällä termiä *syöttö-ottojärjestelmä* asia jää osin tulkinnanvaraiseksi ja termi tulisi muuttaa selvyuden vuoksi.

Määritelmissä ei ole myöskään erikseen määritelty **ottovyöhykettä** ja termi jää osin tulkinnanvaraiseksi.

Hinnastossa s. 7(32) kuitenkin määritetään teknistä kapasiteettia seuraavasti (kursiivi ja alleviivaus tässä):

"Koska kaasunsiirtokyky on korkea Suomen ottovyöhykkeellä, markkinaosapuolet voivat varata ottovyöhykkeen kapasiteettia rajoituksetta. Siten Gasgrid Finland ei aseta teknistä kapasiteettia ottovyöhykkeelle".

Hinnaston sivun 9(32) mukaan (kursiivi ja alleviivaus tässä):

"Suomen ottovyöhyke koostuu noin 200 ottopisteestä, joista noin 50% on suoraan siirtoverkkoon liittyneitä loppukäyttäjiä ja 50% siirto- ja jakeluverkon välisiä rajapisteitä ("city-gates")."

Gasgrid Finland Oy:n hinnastossa *ottovyöhykkeeksi* on näin aivan oikein määriteltävä siirtoverkon rajapisteet ja kuten GGF hinnastossaan on todennut, että ottovyöhyke koostuu 200 ottopisteestä siirtoverkon rajapisteissä.

Tämä olisi loogista tarkasteltaessa asiaa myös **hyödykemaksun** soveltumisen osalta.

Hinnaston sivun 9(32) mukaan (kursiivi ja alleviivaus tässä):

"Hyödykkeeseen perustuva tariffi on ottovyöhykkeellä kerättävä toteutuneeseen virtaukseen perustuva tariffi"

Hyödykemaksu suoritetaan siis hinnaston mukaan siirto- ja jakeluverkon rajapisteiden sekä siirtoverkkoon liittyneiden loppukäyttäjien liittymispisteiden toteutuneen todellisen virtauksen perusteella.

Näin siis *ottovyöhykkeen* selkeä määritelmä tulisi tarkentaa hinnoitteludokumenttiin ja rajanvetoa Siirtopalvelun tarjoamisesta *syöttö-ottojärjestelmän sisäiseen* määritelmään verrattuna selkeyttää.

Haminassa 5. marraskuuta 2020

Heikki Lappalainen, Liiketoimintajohtaja